

HANGYA

„Tizparancsolat“

a szövetkezési tőkék és áruellátás szervezkedéséhez.

1. A központi vezénylet és utmutatás szigorú pontossággal és lelkiismeretességgel teljesítendő, mert minden szervezeteknek ez adja meg erejét, egységességét és törhetetlenségét. A Hangya központ utmutatásaihoz és felhívásaihoz minden szervezet legjobb ereje szerint alkalmazkodjék.

2. A szövetkezeti munkák jövője és eredményeinek fejlődése, a hitelekben és idegen cégekhez irányított áruforgalomban szétforgácsolódott szövetkezeti tőke erők ismételt központi tömörítésétől és erőskezü szervezésétől függ, amit minden szervezet tartson szem előtt.

3. A szervezetek napi üzleti bevételeit a szövetkezeti pénztárnokok minden nap pontosan vegyék át teljes összegükben az üzletvezetőktől.

4. A szervezet követeléseit és kintlevő összes hiteleit sürgősen és erélyes kézzel be kell fizettetni a szervezet pénztárába. A peres követelések behajtása a megbízott ügyvédnél megsürgendő.

5. A további kihitelezés messzeemenőleg korlátozandó és fokozatosan teljesen beszüntetendő, mert szervezet is csak készpénzzel vásárolhat. Az üzletvezetők az önkényes hitelezésektől pénzbírság terhe mellett is eltiltandók, az általuk önkényesen kihitelezett összegek óvadékukból levonandók és az óvadék újabb megfelelő kiegészítése megkövetelendő.

6. A kis szervezetek összegyűjtött tőkék nem hevertetendők kamatozatlanul és cél nélkül a szervezetnél, hanem a szervezet központjához, illetve annak a célra kiépített kirendeltségei, raktári és gyűjtő szövetkezeti gócponti szerveihez következetesen és állandóan beszállítandók, a napi kiadásokhoz szükséges csekély összegek tartandók csak vissza. A szövetkezeti áru és pénzforgalom lebonyolítására a kirendeltségek és raktarak, ugyszintén

a szövetkezeti gócpontok minél gyakrabban veendőik igénybe, a szerves kapcsolat erősíttése és áruellátó, valamint ellenőrzési tevékenységünk fejlesztése érdekében, mert ellen esetben e központi szervek fenntartása céltalan és költségeik csak versenyképességünket korlátozzák.

7. Csak a nagyarányú árubeszerzés teheti mindig olcsóbbá és tökéletesebbé a központi áruellátást és versenyképessé a szervezetek áruit.

8. A nagyarányú és tökéletes központi árubeszerzés és ellátás megvalósítása és fejlesztése csak az összes szervezetek tervszerű munkájával, akaratával és milliókra rugó forgótőkéjének központi csoportosításával szervezhető meg akként, hogy a szervezetek napi bevételeiket rendszeresen és sűrű időközökben a központhoz, vagy szerveihez juttatják.

9. A szervezetek és a Hangya központ egy nagy szervezet s így egy test és egy lélek. Test és lélek egymás nélkül nem élhetnek. Ne csak lélekben egyesüljünk tehát hanem munkánkban, cselekedeteinkben, testi és anyagi erőinkkel is. — Az a szervezet és vezetői, akik szervezetek e „Tizparancsolatát“ és annak alapvető intézkedéseit nem értik meg és nem iparkodnak azokat teljes erejükkel és meggyőződésükkel teljesíteni — erősen vétének saját tagjaik és testvérszervezeteink boldogulásá, jóhiszeműsége és a szövetkezeti eszmébe vetett hite és bizalma ellen. — Az ilyen szervezet ellenségeinél is többet árt a szövetkezeti eszmének. Szövetkezeti fejlődés és szövetkezeti eredmény csak szövetkezett akarat és anyagi erő nyomán támadhat.

10. Erkölcsi és anyagi erőinkbe és az eszmébe vett hitünk és bizalmunk legyen tántoríthatatlan és a szövetkezeti együttes munka akadályai leküzdésében és ezen akadályok kimeríthetetlen eltávolításában és kiküszöbölésében ne ismerjünk kiméletet.

Szövetkezeti levél.

Igen tisztelt Hangya Kiszerveztető Úr!

Tudatom, hogy mindnyájan jól vagyunk az szövetkezetünkbe akik essze-szövetkeztünk, melzhez hasonlót kívánunk mindnyájok számára, hogy működhesenek sokáig az földmiesnép javára. Tudatom tevábbá, met meg kell mán hogy mongyam, hogy hogy járék ehejt az én kedves komámmal. Hát aszongya, hogy minekutánna mindaketten bemenősök vagyunk az városba. hát én ojan járt kót ember vagyok samellett még az oskolába is jártam az öreg mester elejibe, de ő csak melleje, met inkább ment korosíjádzni, hát segítjek neki, hogy vennőnk egygy füttőtötöt, met az régi mán ugy esszerepededzett, hogy nem tud réta főzni komámasszony s pedig ha mán a hus árát ugy leeresztették, hogy az földmives ember mán szinte ingyen agya az marháját, hát legalább ecer-máccer süssön is egy-egy kicsitt, Hát mondom, hogy azért nem muszáj, hogy a városba mennyen sonnét hozzon füttőtötöt, met aszt itt is megkapja, az szövetkezetünkbe, s nem aggya a pénzt idegen bótosnak. De ő aszt mongya, hogy Jancsi sóguram is ott vette saz mijen szép sima tetejű, egy szikrát sem hőbörös,osztán az városbeli minden nemesebb. No hát ha kes aszt gondolja, hogy az elébbaló, hát vegye meg ott, met én bajt csinálni nem menyek segíteni kienek. Nohát, csak aszt akarom megmondani, hogy komám elis elment, meg is vette az füttőtötöt 128 lejétt, el is elhozta, s hát nem jó met igen kicsitt talált venni. Hát emijatt lett is egy kicsi háboruság otthonn, met aszt mongya knmámasszony, hogy bezzeg az italból nem keresj az küsebbik porcijót, hát itt mán én sem szólhattam belé az érdeklődésibe, met biza igaza vót. Osztán mégis csak az szövetkezetbe kelle menni egy füttőtötöt irányába, met komámasszony igen megkévánta az ujj tetöt, dehát akkor vakarta még komám igaziba a fejit, mikor megtutta, hogy az szövetkezetünkbe a nagyobbacska tető csak 8-vankilencz lejibe került. De mán eszt nem is montuk a komámasszonynak hogy ne emlegesse annyit aszt a nagyobb porcijót komámnak. No, hogy így megkárosodék az városban, hát aszongya komám, hogy máccer a város vót ócsóbb, de, hogy megmondám, hogy az szövetkezet az mijenk saz a mijenket áruja nekünk, hát aszongya,

hogy nem is menyen többet az városba, amíg itt nekünk bótunk vagyunk. Így jár, aki nem hallgassa meg az jó szót, mejjel marattam minyájoknak nagy tisztelettel:

Kelt levelem Küküllőmartyán, 1921, október hó 9.én.

Zsigmond Dani felszegei.

A központ közleményei.

Ügyvezető Igazgatóinkhoz!

A hordók és üres edények kezelése szövetkezeteinknél nem történik azzal a gondossággal, mint azt már több ízben is kértük szövetkezeteinktől. Ez alkalommal az Ügyvivő igazgatókhoz fordultunk, kérve, hogy a vezetésük alatt álló szövetkezeteknél, a hordók kezelését szigorú ellenőrzés felülvizsgálás tárgyává tenni sziveskedjenek.

A hordók kezelése közös nagy szövetkezeti érdek. Központunknak, illetve szövetkezeti szervezetünknek tetemes vagyont kitevő érték fekszik az edényekben, melyek tulajdonképpen közvetlen jövedelmet nem hajtanak, de annál hatalmasabb összeget vonnak ki a forgótőkéből. A hordók helytelen gondozása, késedelmes visszaküldése arra kényszerített, hogy újabb és újabb tőkét vonjunk el az árubeszerezéstől üres edények vásárlására, ami sajnos szövetkezeteink áru kiszolgáltatásának terhére történik.

Hordó-nyilvántartásunkból sajnálattal kell megállapítsuk, hogy edényeinknek 50%-a nem kerül vissza, hanem szövetkezeteink raktárhelyiségében néha éveken keresztül hever minden kezelés nélkül és midőn visszaküldésre kerül a sor, a hordó ki van száradva, összeesve, egyikét dongája összetörve, a broncsa lehullva s mint a visszaszállításra nem alkalmas és használhatatlant, a szövetkezet az értéket veszteség címén leírja.

Ez alkalommal is hivatkozunk a szövetkezeti együttműködésre, ügyvezető igazgatóink belátására, a közös érdekekre és kérjük, hogy a felszerelési tárgyak és üres edények helyes kezelésére kényszeríteni igyekezzenek a kezelő személyzetet, mert bármily kis érték elpusztulása egész szövetkezeti szervezetünket érinti.

Üres edényeink kezelésénél két fő dolognak teljesítését kérjük szövetkezeteinktől:

1.) a nélkülözhető edények azonnali visszaszármaztatását központi raktárukhöz.

2.) az edények szakszerű tisztán tartását.

A hordóknak azonnali visszaküldése a szövetkezet érdeke, mert a betétösszeg utáni kamatot megtakarítják, de érdeke központunknak is, mert kevesebb hordóval és értékkel nagyobb teljesítményt produkálhat.

Az edények szakszerű tisztántartása alatt értjük, hogy a szeszes vashordók kiürítés után lezárva, minden mosás mellőzésével beszállítandók, melyeket kizárólag nyers szesszel szabad kiöblögetni,

mert a vízzel való kimosás után rozsdá képződik és a hordó szesz szállításra alkalmatlanná válik. Tekintettel arra, hogy szövetkezeteink nyers szesszel nem rendelkeznek, így annak kezelését kizárólag csak központunk teljesítheti.

Boros hordók kezelésénél már a hordó megnyitásakor figyelemmel kell lenni arra, hogy hosszabb ideig a bor megkezdve ne legyen, hanem kisebb edénybe, vagy üvegekbe lehetőleg azonnal lefejtés alá kerüljön. Ez két célt is szolgál:

1.) a bor egészségesen és tisztán megmarad,

2.) a hordó a virág, ecet és egyéb penészgombáktól mentes lesz.

A hordó lefejtés után tisztán kimosandó, kiszikasztás után hl.-ként 4 gr. kénnel kénezendő, mely havonként ismétlendő. Az ily módon kezelt hordó mentes lesz a penészedéstől. Ennek szem előtt tartása azért fontos, mert a penészes és tisztátalan hordókat beérkezés után az illető terhére tisztítatjuk ki, mely a mai kádár munkabérek mellett jelentékeny összeget képvisel.

Pálinkás, rumos, likörös hordók kezelésénél hasonlóképpen járunk el. A vashordókat száraz és csukott helyen tartásuk, nehogy az időjárás, vagy egyéb behatás alatt ezek megrozsdásodjanak. A fahordók beraktározása lehetőleg kevésé nyirkos pincébe, ászokfára történjen.

Egyben ez alkalommal is megjegyezzük, hogyha hordóinkat, más folyadékok tartására használnák fel (benzin, kőolaj, ecet) úgy azokat vissza nem veszszük és egész betéti összegben az illető szövetkezet terhére leszünk kénytelenek elszámolni.

Ismételten kérjük ügyvezető igazgatóinkat, hogy a közös érdek szem előtt tartása mellett a már ismert agilitásukkal és tekintélyükkel odahatni sziveskedjenek, miszerint hordóink, edényeink szakszerűen kezeltessenek és a lehetőséghez képest gyorsan visszakérüljenek központi raktárukhöz.

A fuvarlevelek felülvizsgálásáról ezentúl úgy mint a múltban, központunk kíván gondoskodni. Ennek szakszerű és pontos keresztül vitele érdekében meg egyezett központunk a kolozsvári Deutsch Testvérek szállító céggel, minek értelmében a szövetkezetek összes fuvarleveleinek felülvizsgálatát ezen cég fogja intézni.

Fentiek alapján felkérjük tehát a szövetkezeti ügyvezetőket, hogy az 1921. január hó 1-től kezdődőleg az utolsó ellenőri revízióig bezárólag a szövetkezetekhez érkezett összes fuvarleveleket ajánlott levélben postafordultával küldjék be *Deutsch Testvérek* szállító cégének Kolozsvárra központunk felhívására való utalással felülvizsgálat végett, — egyben szólítsák is fel, hogy az esetleges díjkülönbözeteket nevezett szállító cég központunkkal számolja el. —

Központunk az elszámolásokat ellenőrizni fogja és a helyesen felszámított fuvarleveleket mielőbb vissza küldi a szö-

vetkezeteknek. — A reklamálás tárgyát képező fuvarlevelekről ellenben a szállító cég másolati példányokat fog készíteni és azokat küldi meg szövetkezetnek. —

A mai horribilis magas szállítási díjak mellett nem lehet érdektelen a szövetkezetekre nézve az, hogy téves felszámítás folytán indokolatlan díjakkal ne terhelteszenek. — Éppen ezért ne mulasszák el a szövetkezetek ezen felhívásunknak szigorúan eleget tenni a jelzett fuvarlevelek pontos összegyűjtése és a szállító céghez mielőbb való beküldése által. —

HIRDETÉSEK.

Csikszentmárton—Csikfalva és vidéke fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. évi november hó 13-án d. u. 2 órakor az iskolában 1920. évi közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívotnak azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelenének, úgy a közgyűlés november 20. napján tartatik meg, mely tekintet nélkül a tagok számára határozatképes lesz. Napirend: 1. Múlt évi üzlet-eredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárószámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemtől való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920. év december 31-én a tagok száma 266, üzletrészeinek száma pedig 476 volt. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Csikszentmárton, 1921. október hó 10. Az igazgatóság.

Avasfelsőfalui „Hangya” fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. évi november hó 13-án d. u. 3 órakor a szövetkezet helyiségében 1920. évi közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívotnak azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelenének, úgy a közgyűlés november hó 20. napján tartatik meg, mely tekintet nélkül atagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Múlt évi üzlet-eredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárószámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemtől való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 8. A szövetkezet felszámolása feletti határozat hozatal. 1920. év december 31-én a tagok száma 249, üzletrészeinek száma pedig 465 volt. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. — Kelt Avasfelsőfalú, 1921. okt. 10. Az igazgatóság.

Terjesszük az „Erdélyi Gazdá”-t a gazdák körében!

A mellékletet szerkesztő:

DR. HARMATH JÁNOS.

A melléklet tulajdonosa:

A „HANGYA” SZÖV. KÖZPONTJA, NAGYENYED

Kiadó:

TÖRÖK BALINT

az E. O. E. titkára.

Megjelenik minden vasárnap.